

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
պարոն ՀՈՎԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Աբրահամյան

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եզրակացությունը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավորներ Հեղինե Բիշարյանի և Հովհաննես Մարգարյանի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացրած «Հուղարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Պ-216-14.02.2013-SS-010/0) վերաբերյալ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն սկզբունքորեն ընդունելի է համարում նախագծով առաջարկվող մասնավոր գերեզմանատների ներդրման գաղափարը:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ հստակեցման և կարգավորման կարիք ունեն մասնավոր գերեզմանատների հողահատկացման, գույքային իրավունքների, սեփականատիրոջ և հուղարկավորություն ստանձնողի պարտականությունների և իրավունքների, ծառայությունների մատուցման կանոնակարգման հետ կապված հարցերը: Բացի դրանից խնդրի ամբողջական օրենսդրական կարգավորման նպատակով անհրաժեշտ է փոփոխություններ

կատարել Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքում:

Հայտնում ենք նաև, որ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունում մշակվել և այժմ քննարկման փուլում է գտնվում համանման օրենքի նախագիծ:

Ելնելով վերը շարադրվածից, նախագծի հեղինակներին առաջարկում ենք համագործակցել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հետ՝ մեկ միասնական փոխհամաձայնեցված նախագծի մշակման հարցում:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ, ներկայացված օրենքի նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում քննարկելիս, հարակից զեկուցմամբ հանդես կգա Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարար Սամվել Թադևոսյանը:

Կից ներկայացվող փաստաթղթերում տրվում է օրենքի նախագծի կարգավորման ազդեցության գնահատականը:

Հարգանքով՝

ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման դեպքում

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունումն առողջապահության բնագավառի վրա ազդեցություն չի ունենա:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի՝ բյուջետային բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

««Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը կարգավորում է գերեզմանատների և դիակիզարանների շահագործման հետ կապված իրավահարաբերությունները և սահմանում հուլարկավորության արարողությունների կազմակերպման պետական կարգավորման հիմնական սկզբունքներն ու պայմանները: Սույն օրենքի նախագծի նպատակն է ներդնել մասնավոր գերեզմանատների ինստիտուտը, որով վարձակալության պայմանագրի հիման վրա կտրամադրվեն մասնավոր գերեզմանատների կազմակերպման համար հողատարածքներ: Նշվածով պայմանավորված՝ նախագծի ընդունմամբ տեղի կունենա բյուջեի եկամուտների ավելացում, սակայն հաշվի առնելով ներկայացված փոփոխությամբ առաջարկվող՝ մասնավոր գերեզմանատների հողատարածքների մեծության և դրանց վարձակալական վճարների վերաբերյալ տեղեկատվության բացակայությունը՝ վերոնշյալ օրենքի նախագծի՝ բյուջետային բնագավառում կարգավորման ազդեցության կոնկրետ գնահատում հնարավոր չէ իրականացնել: Իսկ Նախագծի ընդունումը կամ չընդունումը ՀՀ պետական բյուջեի ծախսերի վրա կունենա չեզոք ազդեցություն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Հուղարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մրցակցության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Հուղարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ Նախագիծ) կարգավորվում են գերեզմանատների և դիակիզարանների շահագործման հետ կապված իրավահարաբերությունները:

Նախագծով կարգավորվող շրջանակները չեն առնչվում որևէ ապրանքային շուկայի հետ, ուստի և Նախագծի ընդունմամբ որևէ ապրանքային շուկայում մրցակցային դաշտի վրա ազդեցություն լինել չի կարող:

Հիմք ընդունելով նախնական փուլի արդյունքները՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման աշխատանքները դադարեցվել են՝ արձանագրելով Նախագծի ընդունմամբ մրցակցության միջավայրի վրա *ազդեցություն չհայտնաբերվելու* եզրակացություն:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Հուղարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի տնտեսական, այդ թվում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Հուղարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ) գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա կարգավորման ազդեցության գնահատման նպատակով իրականացվել են նախնական դիտարկումներ:

Գնահատման նախնական փուլում պարզ է դարձել, որ *Նախագիծը վերաբերում է գերեզմանատների, ինչպես նաև դիակիզարանների շահագործման հետ կապված իրավահարաբերությունների կարգավորմանը* և Նախագծի ընդունման դեպքում, դրա կիրարկման արդյունքում գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա ազդեցություն *չի նախատեսվում*:

Եզրակացություն

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ նախագիծ) վերաբերյալ սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 27.1 հոդվածի և ՀՀ կառավարության 2010 թվականի հունվարի 14-ի թիվ 18-Ն որոշման համաձայն:

Նախագծի փաթեթի սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է սոցիալական պաշտպանության ոլորտի և դրա առանձին ենթաօլորտների իրավիճակի բնութագրիչների և դրանց ինդիկատորների հիման վրա:

Նախագիծը՝

ա) ռազմավարական կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից ունի **չեզոք ազդեցություն**,

բ) շահառուների վրա կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից՝ **դրական ազդեցություն**:

ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծն իր մեջ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հակակոռուպցիոն բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1205-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 9-րդ կետով նախատեսված որևէ կոռուպցիոն գործոն չի պարունակում:

ԱՁԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի բնապահպանության բնագավառում կարգավորման

1.«Հուլարկավորությունների կազմակերպման և գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) նախագծով կատարվող փոփոխությունների և լրացումների ընդունման նպատակն է ներմուծել մասնավոր գերեզմանատների ինստիտուտը և օրինական հիմքերի վրա դնել մասնավոր գերեզմանատների գործունեությունը: Օրենքի ընդունման արդյունքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների՝ մթնոլորտի, հողի, ջրային ռեսուրսների, ընդերքի, բուսական և կենդանական աշխարհի վրա բացասական հետևանքներ կարող են առաջանալ:

2. Օրենքի նախագծի չընդունման դեպքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների վրա բացասական հետևանքներ նույնպես կարող են առաջանալ, եթե մասնավոր գերեզմանատները շահագործվեն:

3. Օրենքի նախագիծը բնապահպանության ոլորտին առնչվում է և այդ ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերով ամրագրված սկզբունքների և պահանջների պահպանումը պարտադիր է:

Օրենքի կիրարկման արդյունքում բնապահպանության բնագավառում կանխատեսվող հետևանքների գնահատման և վարվող քաղաքականության համեմատական վիճակագրական վերլուծություններ կատարելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

Պ-216-14.02.2013-SS-010/0

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՀՈՒՂԱՐԿԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՆԵՐԻ ՈՒ
ՂԻԱԿԻԶԱՐԱՆՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Հուղարկավորությունների կազմակերպման եւ գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2006 թվականի փետրվարի 27-ի ՀՕ-40-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերությունում «եւ բնապահպանական» բառերը փոխարինել « բնապահպանական եւ սանիտարական» բառերով:

Հոդված 2. Օրենքի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ՝

Հոդված 4 . Պետական լիազոր մարմինը

1. Պետական լիազոր մարմինը (այսուհետ՝ լիազոր մարմին) հուղարկավորությունների կազմակերպման եւ գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման բնագավառում իրականացնում է հետեւյալ լիազորությունները՝

1) մշակում է բնագավառի պետական քաղաքականությունը.

2) անցկացնում է գերեզմանատների տարածքների մշտադիտարկումը.

3) առաջարկություններ է ներկայացնում գերեզմանատների զբաղեցրած հողերի իրավական հատուկ ռեժիմի եւ օգտագործման նկատմամբ սահմանափակումների վերաբերյալ.

4) համակարգում է գերեզմանատների զբաղեցրած հողերի օգտագործման սխեմաների մշակման, դրանց սահմանների փոփոխման, նոր գերեզմանատների կազմակերպման գործընթացները.

5) վերահսկողություն է իրականացնում հուղարկավորությունների եւ գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ:

2. Հուղարկավորությունների կազմակերպման եւ գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման բնագավառում տեղական ինքնակառավարման մարմինները իրականացնում են սույն օրենքով, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, «Երեւան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով վերապահված լիազորություններ»:

Հոդված 3. Օրենքի 7-րդ հոդվածը ճանաչել ուժը կորցրած:

Հոդված 4. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «համար» բառից հետո լրացնել «անվճար»բառը:

Հոդված 5. Օրենքի 18-րդ հոդվածը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ նոր 3-րդ մասով.

«3. Մասնավոր գերեզմանատներում հուղարկավորության կազմակերպման առանձնահատկությունները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը»:

Հոդված 6. Օրենքի 19-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «եւ համայնքային» բառերը փոխարինել « համայնքային եւ մասնավոր» բառերով:

Հոդված 7 . Օրենքը լրացնել նոր 19.1-րդ հոդվածով հետեւյալ բովանդակությամբ.

Հոդված 19.1 Մասնավոր գերեզմանատների կազմակերպման եւ գործունեության սկզբունքները

1. Մասնավոր գերեզմանատները կազմակերպվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

2. Մասնավոր գերեզմանատների կազմակերպման համար հողատարածքները տրամադրվում են հողատարածքի վարձակալության պայմանագրի հիման վրա, որը պետք է պարունակի հետեւյալ պարտադիր պայմանները՝

1) հողատարածքը վարձակալության հանձնելը 49 տարի ժամկետով.

2) հողատարածքի նպատակային եւ գործառնական նշանակության փոփոխության արգելքը.

3) հողատարածքը ենթավարձակալության հանձնելու, այն գնելու արգելքը.

4) տեղական ինքնակառավարման մարմինների պարտավորությունն ապահովելու գերեզմանատների բարեկարգումը, պահպանումն ու շահագործումը վարձակալության պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում:

4. Մասնավոր գերեզմանատան տնօրինությունը պարտավոր է վարել գերեզմանատեղերի հաշվառման եւ հուղարկավորությունների գրանցման մատյաններ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանված կարգով, որոնք արխիվում պահվում են անժամկետ:

Հոդված 8. Օրենքը լրացնել 25.1-րդ հոդվածով հետեւյալ բովանդակությամբ՝

Հոդված 25.1 Պատասխանատվությունը սույն օրենքի պահանջները խախտելու համար

Սույն օրենքի պահանջների խախտումն առաջացնում է պատասխանատվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 9. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«Հուղարկավորությունների կազմակերպման եւ գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ընդունման անհրաժեշտության մասին

«Հուղարկավորությունների կազմակերպման եւ գերեզմանատների ու դիակիզարանների շահագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքն ընդունվել է թվականին: Սույն օրենքը կարգավորում է գերեզմանատների եւ դիակիզարանների շահագործման հետ կապված իրավահարաբերությունները եւ սահմանում հուղարկավորության արարողությունների կազմակերպման պետական կարգավորման հիմնական սկզբունքներն ու պայմանները: Օրենքով սահմանվում է, որ ըստ պատկանելության գերեզմանատները կարող են լինել պետական եւ համայնքային: Մահացածի մարմինը հողին հանձնելու համար տրամադրվում է գերեզմանատեղ՝ մեկ տեղի հաշվով 2.5 քառ. մետր մակերեսով: Ընտանեկան գերեզմանի կազմակերպման համար տրամադրվող հողատարածքի առավելագույն չափը սահմանվում է 12 քառ. մետր, որը տրամադրվում է անվճար հիմունքներով, որից ավելի լինելու դեպքում տարածքը տրամադրվում է վճարովի հիմունքներով:

Գործող օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու նպատակն է ներմուծել մասնավոր գերեզմանատների ինստիտուտը, ինչն օրինական հիմքերի վրա կդնի մասնավոր գերեզմանատների գործունեությունը՝ խթանելով պետական/համայնքային եւ մասնավոր գերեզմանատների առողջ մրցակցությունը, նպաստելով հուղարկավորությունների կազմակերպման ոլորտում մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացմանը հուղարկավորությունների կազմակերպման եւ գերեզմանատների շահագործման բնագավառի առկա կոռուպցիոն ռիսկերի կրճատմանը, ոլորտի մանր եւ միջին բիզնեսի զարգացմանը:

Մասնավոր գերեզմանատները գործում են նաեւ մի շարք եվրոպական երկրներում, օրինակ՝ Մեծ Բրիտանիա, Ավստրալիա եւ այլն: